

Słowniczek polsko-włoski

Opracowanie: „Włochy północne. Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu”
Wydawnictwo Bezdroża, Kraków 2009

Zasady wymowy

Wymowa włoska zbliżona jest do wymowy polskiej, a kilka prostych zasad pozwala poprawnie czytać i wymawiać włoskie słowa.

c wymawiane jest jak k, chyba że występuje przed e lub i, gdzie wymawiane jest jak cz

cane [kane]
cinema [czinema]

chi, che wymawiane jest jak ki i ke

Michele [Mikele]
che [ke]

g wymawiane jest jak g, chyba że występuje przed e lub i, gdzie wymawiane jest jak dż

gatto [gatto]
giardino [dziardino]
Genova [dżenowa]

ghi, ghe wymawiane jest jak gi i ge

Ghirlandina [girlandina]

gli wymawiane jest jak lj

famiglia [familja]
figlio [filjo]

gn wymawiane jest jak ń

bagno [baño]

h jest nieme, nie wymawia się go

q(u) wymawiane jest jak kł

acqua [akła]

sc wymawiane jest jak sk, chyba że występuje przed e lub i, gdzie wymawiane jest jak sz

scala [skala]

scendere [szendere]

scivolare [sziwolare]

sch wymawiane jest jak sk

scheda [skeda]

z wymawiane jest jak c, chyba że występuje na początku wyrazów, gdzie wymawiane jest jak dz

zio [dzijo]

Minirozmówki (zestawienie tematyczne)

Liczebniki

0	zero
1	uno
2	due
3	tre
4	quattro
5	cinque
6	sei
7	sette
8	otto
9	nove
10	dieci
11	undici
12	dodici
20	venti
30	trenta
40	quaranta
50	cinquanta
90	novanta
100	cento
200	duecento

300	trecento
500	cinquecento
1000	mille
1 000 000	un milione

Dni tygodnia

poniedziałek	lunedì
wtorek	martedì
środa	mercoledì
czwartek	giovedì
piątek	venerdì
sobota	sabato
niedziela	domenica

Miesiące

styczeń	gennaio
luty	febbraio
marzec	marzo
kwiecień	aprile
maj	maggio
czerwiec	giugno
lipiec	luglio
sierpień	agosto
wrzesień	settembre
październik	ottobre
listopad	novembre
grudzień	dicembre

Pory dnia, czas, pory roku

rano	mattina
dzień	giorno
wieczór	sera
noc	notte
godzina	ora
dość	giorno
tydzień	settimana
miesiąc	mese
rok	anno

dzisiaj	oggi
jutro	domani
wczoraj	ieri
wiosna	primavera
lato	estate
jesień	autunno
zima	inverno
Która jest godzina?	Chce ore sono?
Jest dziesiąta / druga (po południu) / w pół do szóstej / 15 po trzeciej	Sono le dieci / le due / le cinque e mezza / le tre e un quarto

Konwersacja

Dzień dobry	Buon giorno (do obiadu) / buona sera (po sjeście)
Dobry wieczór	Buona sera
Do widzenia	Arrivederci
Dobranoc	Buona notte
Jak się masz? / Jak się Pani / Pan ma?	Come stai? / Come sta?
Dziękuję, dobrze	Bene, grazie
Nie najlepiej	Non molto bene
Przepraszam	Scusa („ty”) / Scusi („Pan/Pani”) / Scusami / Mi scusi (przepraszam za coś Ciebie / Pana / Panią)
Proszę (podając coś)	Prego
Dziękuję	Grazie
Nie ma za co	Di niente
Słabo mówię po...	Non parlo bene...
Proszę mówić wolniej	Per favore, parli più lentamente
Nie rozumiem	Non capisco
Skąd Pan / Pani jest?	Di dov'è?
Jestem Polakiem / Polką	Sono polacco/a
Mieszkam w...	Vivo a...
Jak Panu / Pani na imię?	Come si chiama?
Mam na imię...	Mi chiamo...
Ile masz lat? Ile ma Pan / Pani lat?	Quanti anni hai / ha?
Mam ... lat	Ho ... anni
Czy ma Pani / Pani dzieci?	Ha bambini?
Mam ... dzieci	Ho.....bambini
To mój adres	Ecco il mio indirizzo
Miło było Pana / Panią poznać	È stato un piacere
Szczerzej podróży	Buon viaggio

Sytuacje awaryjne

deklaracja	dichiarazione
dokumenty	documenti
paszport	passaporto
wiza	visto
Chcę zadzwonić do ambasady polskiej	Vorrei chiamare ambasciata polacca
Czy może mi Pan / Pani pomóc?	Può aiutarmi?
Jak mogę dotrzeć do ambasady polskiej?	Come arrivare all'ambasciata polacca?
Pomocy!	Aiuto!
Skradziono mi dokumenty	Mi hanno rubato i documenti

Napisy

wejście	uscita
wyście	entrata
otwarte	aperto
zamknięte	chiuso
zajęte, zarezerwowane	occupato, prenotato
do wynajęcia	da affittare

Wymiana waluty, operacje gotówkowe

kantor wymiany walut	cambio
Gdzie mogę wymienić walutę?	Dove posso cambiare la moneta?
Gdzie znajduje się najbliższy kantor / bank / bankomat?	Dov'è il cambio / la banca / il bancomat più vicino?
Chcę wymienić walutę ...	Vorrei cambiare ...
Jaki jest kurs dolara / euro?	Quanto costa un dollaro / un euro
Czy może mi Pan / Pani rozmiąć ... na drobne?	Potrebbe scambiarmi (tu podać kwotę) ?

Kierunki i pytanie o drogę

wschód	est
zachód	ovest
północ	nord
południe	sud
daleko	lontano
blisko	vicino
Zabłądziłem	Mi sono perso/a
Iść prosto	Devi andare avanti
Zawrócić	Torna indietro
Skręcić w lewo / w prawo	Girare a sinistra / a destra

Jak dojechać do ...?	Come arrivare a ...?
Jak dojść pieszo do ...?	Come arrivare a ...?

Transport

autobus	pullman / bus
bilet	biglietto
droga	strada
dworzec autobusowy	autostazione
dworzec kolejowy	stazione ferroviaria
informacja	informazione / ufficio di informazione
kasa biletowa	sportello
lotnisko	aeroporto
metro	metropolitana
minibus	navetta
most / wiadukt	ponte / cavalcavia
odjazdy	partenze
peron	binario
pociąg	treno
poczekalnia	sala d'attesa
przedział	scompartimento
przyjazdy	arrivi
przystanek autobusowy	fermata
rondo	rotonda
rozkład jazdy	orario
samochód	macchina, auto
skrzyżowanie	incrocio
taksówka	taxi
tor	binario
wagon	carozza
Palenie wzbronione	Vietato fumare
Gdzie się znajduje ... ?	Dove si trova / dov'è?
O której odjeżdża pociąg do ... ?	S che ora parte il treno per ... ?
O pierwszej / drugiej / w pół do trzeciej / 15 po czwartej	All'una / alle due / alle due e mezza / alle quattro e una quarto
Poproszę 1/2/3 bilet(y) 1/2 klasy do ... ?	Un / due / tre biglietti di prima / seconda classe
Muszę się przesiąść? Gdzie?	Devo cambiare il treno? Dove?
Za ... np. skrzyżowaniem / mostem	Dopo l'incrocio / il ponte
Gdzie można wynająć samochód?	Dove si può noleggiare una macchina?

Miasto

ambasada	ambasciata
bank	banca
centrum	centro
galeria	galleria
księgarnia	libreria
muzeum	museo
park	parco, giardini pubblici
plac	piazza
szkoła	scuola
toaleta	bagno
ulica	via
Gdzie jest ... ?	Dove si trova ... ?

Poczta, telefon

karta telefoniczna	scheda telefonica
list	lettera
poczta	posta, ufficio postale
pocztówka	cartolina
rozmowa międzynarodowa	chiamata internazionale
telefon	telefono
wykręcić numer	comporre il numero
zadzwoić	chiamare, telefonare
znaczek	francobollo

Zdrowie

apteka	farmacia
aspiryna	aspirina
bandaż	benda
plaster	cerotto
gardło	gola
głowa	testa
lekarstwo / tabletki / pigułka	medicina / pillola / pastiglia
przychodnia	consultorio, ambulatorio
serce	cuore
szpital	ospedale
ucho	orecchio
ząb	dente

Gdzie Pana / Panią boli?	Che cosa Le fa male?
Boli mnie...	Mi fa male...
Gdzie znajdę lekarza / dentystę?	Dove trovo un medico / una dentista?
Jestem cukrzykiem	Sono diabetico
Jestem uczulony na...	Sono allergico a ...
Mam kaszel	Ho tosse
Mam mdłości	Ho nausea
Mam gorączkę	Ho febbre
Mam dreszcze	Ho brividi

Noclegi

hotel	albergo, hotel
łazienka	bagno
pensjonat	pensione
pokój gościnny / kwatery	affittacamere
prysznic	doccia
Macie Państwo wolne pokoje?	Avete camere libere?
Zarezerwowałem pokój na nazwisko ...	Ho prenotato una camera al mio cognome ...
Chciałbym wynająć pokój jedno- / dwuosobowy / z łazienką	Vorrei affittare una camera singola / doppia / con bagno
Na 1/2/3 noce / doby	Per un / due / tre notti / giorni
Nie ma klucza / mydła / ręcznika	Non c'è la chiave / il sapone / l'asciugamano
Nie ma pościeli	Non ci sono le lenzuola
Czy śniadanie jest wliczone w cenę?	La colazione è compresa nel prezzo?
Czy pokój jest z łazienką?	La camera ha il bagno?
Czy jest ciepła woda?	C'è l'acqua calda?

Wyżywienie, restauracja

artykuły spożywcze	generi alimentari
chleb	pane
cukier	zucchero
dżem	marmellata
herbata	té
jaja	uova
kawa	caffé
kiełbasa	salsiccia

makaron	pasta
masło	burro
mięso	carne
mleko	latte
owoce	frutta
piwo	birra
rosół	brodo
ryby	pesce
ryż	riso
ser	formaggio
sok	succo
warzywa	verdura
wędlina	affettati
wino czerwone / białe, wytrawne / słodkie	vino nero / bianco, secco / dolce
woda mineralna	acqua minerale
ziemniaki	patate
zupa	zuppa
sklep spożywczy	alimentari
targ z żywnością / bazar	mercato alimentare
Ile to kosztuje?	Quanto costa?
Ile płacę?	Quanto pago?
Poproszę kilogram / pół kilo	Un chilo / mezzo chilo, per favore
Poproszę menu	Vorrei il menu
Poproszę rachunek	Vorrei il conto
Poproszę kawę cappuccino / czarną / białą (z mlekiem)	Un capuccino / un caffè / caffelatte, per favore
Poproszę coś bez mięsa	Qualcosa senza carne, per favore
Nie jem mięsa	Non mangio carne
Jestem wegetarianinem	Sono vegetariano/a
Z cukrem	Con zucchero
Bez cukru	Senza zucchero
Bez mięsa	Senza carne
To wszystko	È tutto
Razem / osobno	Insieme / separatamente
Za mało / za dużo	Poco / troppo
Smaczne	Buono / squisito
Smacznego	Buon appetito!
Na zdrowie!	Cin cin!

Przyroda, krajobraz

deszcz	pioggia
drzewo	albero
góra	monte
jezioro	lago
kwiat	fiore
masyw górski	massiccio
morze	mare
niebo	cielo
pogoda	tempo
rzeka	fiume
skała	roccia
słońce	sole
śnieg	neve
tęcza	arcobaleno
wiatr	vento
wodospad	cascata
źródło	torrente
Jaka będzie jutro pogoda?	Che tempo fa domani?
Mamy dziś dobrą pogodę	Oggi fa bel tempo
Mamy dziś złą pogodę	Fa brutto tempo

Zwierzęta

zwierzę	animale
koń	cavallo
kot	gatto
pies	cane

Inne

dom	casa
mąż	marito
miłość	amore
narzeczona / narzeczony	fidanzata/o
przyjaciel	amico
student	studente universitario
szczęście	felicità
turysta	turista
żona	moglie

Kolory

biały	bianco
brązowy	marrone
czarny	nero
czerwony	rosso
niebieski	azzurro
pomarańczowy	arancione
różowy	rosa
srebrny	argento
szary	grigio
zielony	verde
złoty	dorato
żółty	giallo

Przydatne przymiotniki i przysłówki

drogi / tani	caro / economico
ładny / piękny / brzydki	carino / bello / brutto
bogaty / biedny	ricco / povero
dobry / zły	buono / cattivo
duży / mały	grande / piccolo
gorący / zimny	caldo / freddo
ciężki / lekki	pesante / leggero
mądry / głupi	saggio / stupido
nowy / młody / stary	nuovo / giovane / vecchio
szybki / wolny	veloce / lento
teraz / później	ora, adesso / più tardi, dopo
ten / tamten	questo / quello
tutaj / tam	qui / lì

Przydatne czasowniki

być	essere
jechać	andare
jeść	mangiare
kupować	comprare
mieć	avere
można	si può
odjeżdżać	partire
oglądać	guardare

pić	bere
przyjeżdżać	arrivare
spać	dormire
trzeba	bisogna
wsiadać	salire
wysiadać	scendere
zatrzymać się	fermarsi
zrobić	fare

Zaimki pytające

co	che
gdzie	dove
ile	quanto
jaki, który	quale
kiedy	quando
kto	chi

Minisłowniczek (zestawienie alfabetyczne)

<p>ambasada – ambasciata apteczka – farmacia artykuły spożywcze – (generi) alimentari aspiryna – aspirina autobus – bus, pullman</p>	<p>bandaż – benda bank – banca bazar – mercato biały – bianco biedny – povero bilet – biglietto blisko – vicino bogaty – ricco brązowy – marrone brzydki – brutto być – essere</p>
<p>centrum – centro chleb – pane ciężki – pesante cukier – zucchero czarny – nero czerwiec – giugno czerwony – rosso czwartek – giovedì</p>	<p>daleko – lontano deszcz – pioggia doba – giorno dobranoc – buona notte dobry – buono dom – casa droga (l. poj.) – strada drogi (l. mn.) – strade drzewo – albero duży – grande dworzec autobusowy – autostazione dworzec kolejowy – stazione ferroviaria, dei treni dzień – giorno dzień dobry – buongiorno dziękuję – grazie dzisiaj – oggi dżem – marmellata</p>

<p>gardło – gola głowa – testa głupi – stupido godzina – ora gorący – caldo góra / szczyt – monte / cima grudzień – dicembre</p>	<p>herbata – té hotel – albergo, hotel</p>
<p>informacja – informazione iść prosto – andare dritto</p>	<p>jaja – uova jechać – andare jesień – autunno jeść – mangiare jezioro – lago jutro – domani</p>
<p>karta telefoniczna – scheda telefonica kasa biletowa – sportello, cassa kawa – caffè kiełbasa – salsiccia koń – cavallo kot – gatto księgarnia – libreria kupować – comprare kwiat – fiore kwiecień – aprile</p>	<p>lato – estate lekarstwo – medicina lekki – leggero lipiec – luglio list – lettera listopad – novembre luty – febbraio ładny – carino łazienka – bagno</p>
<p>maj – maggio makaron – pasta mały – piccolo marzec – marzo masło – burro masyw górski – massiccio mądry – saggio, intelligente mąż – marito metro – metropolitana mieć – avere miesiąc – mese mięso – carne miłość – amore minibus – navetta mleko – latte młody – giovane morze – mare most – ponte można – si può muzeum – museo</p>	<p>narzeczona / narzeczony – fidanzata / o niebieski – azzurro, blu niebo – cielo niedziela – domenica noc – notte nowy – nuovo</p>
<p>odjazdy – partenze odjeżdżać – partire oglądać – guardare otwarte – aperto owoce – frutta</p>	<p>park – parco październik – ottobre peron – binario piątek – venerdì pić – bere pies – cane piękny – bello pigułka – pillola piwo – birra plac – piazza plaster – cerotto pociąg – treno</p>

	<p> poczekalnia – sala d’attesa poczta – posta pocztówka – cartolina pogoda – tempo pokój gościnny – camera południe – mezzogiorno (czas) / sud (geogr.) pomarańczowy – arancione pomocy – aiuto poniedziałek – lunedì północ – mezzanotte (czas) / nord (geogr.) później – dopo, più tardi proszę – per favore (w sklepie), prego prysznic – doccia przechowalnia bagażu – deposito bagagli przedział – scompartimento przepraszam – chiedo scusa przychodnia – ambulatorio pogotowie – pronto soccorso przyjaciel – amico przyjazdy – arrivi przyjeżdżać – arrivare przystanek autobusowy – fermata </p>
<p> rano – in mattina rok – anno rondo – rotonda rozkład jazdy – orario różowy – rosa ryby – pesci ryż – riso rzeka – fiume </p>	<p> samochód – macchina ser – formaggio serce – cuore sierpień – agosto skała – roccia sklep spożywczy – alimentari skrzyżowanie – incrocio słońce – sole sobota – sabato sok – succo spać – dormire srebrny – d’argento stary – vecchio student – studente styczeń – gennaio szary – grigio szczęście – felicità szkoła – scuola szpital – ospedale szybki – veloce </p>
<p> śnieg – neve środa – mercoledì </p>	<p> tabletki – pillola, pastiglia taksówka – taxi tam – lì tamten – quello lì tani – economico, che costa poco targ z żywnością – mercato alimentare telefon – telefono ten – questo teraz – ora, adesso tęczą – arcobaleno toaleta – toilette tor – binario trzeba – bisogna turysta – turista </p>

	tutaj – qua / qui tydzień – settimana
ucho – orecchio ulica – via	wagon – carrozza warzywa – verdura wczoraj – ieri wejście – entrata wędlina – salumi, affettati wiadukt – cavalcavia wiatr – vento wieczór – sera wino czerwone / białe, wytrawne / słodkie – vino rosso / bianco, secco / dolce wiosna – primavera woda mineralna – acqua minerale wodospad – cascata wolny – libero wrzesień – settembre wschód – est wsiadać – salire wtorek – martedì wyjście – uscita wysiadać – scendere
zabłądziłem – mi sono perso/a zachód – ovest zadzwoić – chiamare / telefonare zajęte – occupato zamknięte – chiuso zatrzymać się – fermarsi zawrócić – tornare indietro ząb – dente zielony – verde ziemniaki – patate zima – inverno zimny – freddo złoty – dorato, d'oro zły – cattivo znaczek – francobollo zrobić – fare zupa – zuppa zwierzę – animale	żona – moglie żółty – giallo życie – vita

Z karty dań

minestra	pierwsze danie
zuppa	zupa

Sosy

all'arrabbiata	ostry sos do makaronu (z ostrą papryką)
alla amatriciana	„wiejski” sos do makaronu (z boczkiem, cebulą)
alla puttanesca	ostry sos do makaronu
carbonara	makaron z jajami i parmezanem

pesto	genueński sos do makaronu na bazie bazylii, parmezanu i oliwy
ragù	mięsny sos do makaronu (jadany z makaronem typu tagliatelle)
salsa	sos do potraw
sugo	sos do makaronu (istnieje wiele typów)
sugo di pomodoro	sos pomidorowy, podstawowy sos do makaronów

Potrawy mączne

gnocchi	kluseczki z ziemniaków
lasagne	zapekane plastry makaronu tradycyjnie przekładane mięsem
pasta	makaron bez jaj
ravioli	pierozki
tagliatelle	makaron jajeczny
tortellini	uszka (z mięsem, serem białym, szpinakiem itp.)

Mięsa i wędliny

agnello	jagnięcina
bovino	wołowina
pollo	kurczak
prosciutto cotto	szynka „gotowana”
prosciutto crudo	szynka „surowa”
salsiccia	kiełbasa (surowa, wymaga gotowania)
suino	wieprzowina
tachino	mięso indycze
vitello	cielęcina

Owoce morza (frutti di mare)

astice	homar
calamari	kalmary
cozze	modiolus barbatus, podobne do małż
gamberetti	krewetki
gambero	rak
granchio	krab
ostriche	ostrygi
polipo	polip
seppia	małtwa
vongole	małże

Ryby (pesci)

salmone	łosoś
sogliola	sola
tonno	tuńczyk
trota	pstrąg

Grzyby (funghi)

fungo porcino	borowik
tartufo	trufla

Sery (formaggi)

gorgonzola	ser pleśniowy
grana padano	ser podobny do parmezanu
parmigiano	parmezan
pecorino	ser owczy
ricotta	typ sera białego

Rośliny strączkowe (legumi)

ceci	cieciorka, biały groch
fagioli	fasola
lenticchie	soczewica
soia	soja

Odmiana czasowników „być” i „mieć”**essere – być**

Io sono	Noi siamo
Tu sei	Voi siete
Lui, lei è	Loro sono

avere – mieć

Io ho	Noi abbiamo
Tu hai	Voi avete
Lui, lei ha	Loro hanno